

Cypher

Cypher, Vincenzo Natali, 2002

Pel·lícula d'espies i ciència ficció amb missatge; estil Phillip K. Dick

Morgan Sullivan és un personatge d'existència gris i monòtona, que podria habitar als suburbis de qualsevol ciutat americana. Està avorrit del seu matrimoni però és incapaç de dirres ni de fer cap canvi a la seva vida, excepte en somnis. Un dia, però, pren la decisió de convertir-se en espia industrial per a la companyia Digicorp; l'única manera de ser una altra persona amb una vida molt més emocionant. A partir d'aquí, i de mica en mica, la seva vida es converteix en un miratge ofegador, on la línia entre realitat i ficció es desdibuixa fins a convertir-se en un malson.

Bond, Dick, Kafka i Orwell

Cypher no deixa de ser un film de ciència ficció, un *thriller* d'espies estil James Bond que agradarà als aficionats al gènere.

Però és també una cinta imaginativa, amb interessants propostes narratives i estètiques, en la línia de l'anterior film de Natali: *Cube*, convertit ja en *cult-movie*. Aquest segon llargmetratge del director canadenc és una història d'espionatge industrial que serveix com a vehicle ideal per plantejar qüestions d'actualitat sobre l'alienació de l'individu, la incapacitat de decisió, i els conceptes occidentals de lliure albir i del cansament rutinari. I és que l'argument de *Cypher* dona peu a compaginar dos discursos: la història d'un home que actua com a agent doble enmig de l'enfrontament de dues grans companyies; i la història d'un home de vida buida que només sap superar-se creient-se James Bond.

Si es veu *Cypher* és molt fàcil recordar també les històries de Phillip K. Dick on es barreja ciència-ficció i una profunda reflexió sobre la identitat dels humans i la seva relació amb la societat cibernètica. Per adonar-se d'aquesta dualitat és recomanable veure les versions cinematogràfiques d'algunes de les seves novel·les: *Blade Runner* (Ridley Scott, 1982), *Total Recall* (Paul Verhoeven, 1990) i *Minority Report* (Steven Spielberg, 2002).

Però l'argument de *Cypher* també té deixos kafkians i orwellians. Morgan Sullivan és com Josef K a *El Procés* de Kafka; un personatge que un bon dia comença un malson sense saber exactament qui està movent els fils. També hi és present l'ombra de l'Orwell del *Gran Germà*, amb paranoies

existencials i la crítica a un món controlat per forces obscures.

Per tot plegat, les intencions intel·lectuals de la trama de *Cypher* són tan interessants com la seva història d'espionatge i contraespionatge. Es tracta doncs, d'una pel·lícula plena de sorpreses gràcies a un guió molt ben estructurat que enganxa tant pelseu enginy com per la seva lògica.

Direcció artística

Cal destacar també la direcció artística, tant pel que fa a la fotografia com pel que fa al treball dels actors i de les actrius.

Cypher assoleix nivells d'abstracció destacats en les sensacions emocionals que s'extreuen visualment de la

pantalla. Es un film minimalista (en el sentit també de producció de baix pressupost) que ha sabut treure molt de partit d'aquesta circumstància. Les emocions dels personatges no només s'expressen per una excel·lent interpretació en solitari, sinó també per l'entorn: els paisatges, els colors i la banda sonora, que s'entrellacen i evolucionen conjuntament amb la trama de la història i les emocions dels personatges

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Vincenzo Natali
Guió: Brian King
Producció: P.Federbush, W.Grean, C.La Scala i H. Lowry
Fotografia : Derek Rogers
Muntatge : Bert Kish
Música : Michael Andrews
Vestuari: Tamara Winston
País: Estats Units
Any: 2002
Duració: 109 min.
Idioma V.O.: anglès

Equip Artístic

Jeremy Northan: Morgan Sullivan
Lucy Liu: Rita
Nigel Bennet: Finster
Timothy Webber: Calloway
David Hewlett: Vergil Dunn
Kari Matchett: Diane Thursby

Filmografia

2003
Nothing
2002
Cypher
1997
Cube